

Til Børne- og undervisningsminister Christine Antorini og til Folketingets Børne- og Undervisningsudvalg

Vi vil gerne takke for modtagelsen af Italiensklærerforeningen hos Børne- og Undervisningsudvalget d. 17.3.15, hvor vi præsenterede vores synspunkter vedr. den nye gymnasiereform.

Vi tillader os hermed at følge op på mødet for at fremlægge de tekniske detaljer og understrege vores hovedpointer.

Problem:

- **Som en konsekvens af den nye gymnasiereform frygter vi, at danske gymnasieelever i løbet af få år ikke længere kommer til at kunne vælge italiensk som fag i gymnasiet. Vi mener, at denne reduktion i valgmulighederne står i kontrast til regeringens ambitioner om bredde og mangfoldighed samt globalt udsyn og internationalisering. Italien er den næststørste industrination i Europa.**

Løsning:

- **Begyndersprog skal kunne indgå på lige fod med fortsættersprog i studieretninger, således at det ikke kun er i den sproglige studieretning, at begyndersprog kan indgå som studieretningsfag.**

Med fortsættersprog forstås engelsk samt tysk *eller* fransk. (fransk vil oftest optræde som begyndersprog i Jylland og som fortsættersprog på Sjælland, mens det omvendte gælder for tysk.)

Med begyndersprog forstås f.eks. spansk, italiensk, russisk, kinesisk og som nævnt tysk eller fransk.

I dag er det sådan, at begyndersprog kan indgå i andre studieretninger end de sproglige. Spansk indgår f.eks. i samfundsvidenskabelige eller musisk-kreative studieretninger. Men når denne mulighed – med den nye gymnasiereform – ikke længere foreligger, vil spansk som det største begyndersprog i stedet indgå i den rent sproglige studieretning. Det vil dermed udelukke enten fransk/tysk eller italiensk, da engelsk naturligvis vil optage den anden plads i en sproglig studieretning. Jf. eksemplet fra "Gymnasier til fremtiden" s. 19 hvor man foreslår en sproglig retning med Engelsk A, Fortsættersprog A, tredje relevant fag B, eller en kunstnerisk retning med Musik A, Engelsk A eller Tysk fortsætter A/Fransk fortsætter A, og tredje relevant fag B. Frem for at reducere mulighederne her kunne man foreslå et fremmedsprog A (uden at skelne mellem begynder- eller fortsættersprog). Det samme gælder for de samfundsfaglige retninger: man bør ikke låse sprogene fast på fortsættersprog men – som tilfældet er i dag – lade det være muligt for gymnasierne selv at vælge, om de vil lade et begyndersprog som italiensk eller spansk indgå her som A-fag.

Det er utænkeligt, at der er elevgrundlag på et gymnasium for at tilbyde tre sproglige studieretninger, hvor alle tre begyndersprog vil kunne optræde som studieretningsfag. Spansk, tysk og fransk vil altså gå ind på skift og presse italiensk ud som studieretningsfag, idet de også kan optræde som begyndersprog.

Italiensk har således en *teoretisk* mulighed for at indgå som studieretningsfag i en enkelt, højst to sproglige studieretninger, men der vil i *praksis* ikke være plads til både italiensk, fransk/tysk og spansk i den sproglige studieretning, og al erfaring viser, at man så vil prioritere de store sprogfag ude på gymnasierne.

Italiensk vil også forblive en *teoretisk* valgmulighed som 5. valgfag på A-niveau, men de fleste elever vil vige udenom at skulle give sig i kast med fem fag på A-niveau, ikke mindst et begyndersprog som kræver tid og engagement.

Vi mener således, at italiensk (og andre begyndersprog) bør kunne indgå i andre studieretninger end de rent sproglige.

Det at være studieretningsfag indebærer studieretningsopgave i 2.g, studieretningsprojekt i 3.g, og deltagelse i Almen Studieforbereelse og i fagekskursioner. Alt dette åbner muligheder for en større faglig tyngde og fordybelse, som man går glip af, når man ikke er studieretningsfag. Hvis italiensk (samt andre begyndersprog) fortsat kan optræde som studieretningsfag, giver man gymnasierne mulighed for selv at tone deres studieretninger, f.eks. i forhold til de behov, der måtte være i det omgivende lokalsamfund, hvor der kan være brug for at fastholde og styrke samarbejdet med italienske virksomheder, men også som led i en strategi der bygger på bredde og globalt udsyn.

Italien er verdens ottendestørste økonomi, og har den næststørste industriproduktion i Europa kun overgået af Tyskland. Danmarks eksport til Italien beløber sig til ca. 15 mia kr. årligt, og tallet er i stigning. Norditalien har mere end 30 millioner købedygtige forbrugere, iflg. sidste nummer af Udenrigsministeriets tidsskrift "Eksportfokus" (nr. 1, 2015, s. 29). Her fremhæves desuden, at den grønne omstilling er et vækstområde i Italien med store muligheder for danske virksomheder, ligesom der også er stigende efterspørgsel på udstyr til sundhedssektoren, ikke mindst fordi Italien vil have en af verdens ældste befolkninger i 2050. Endelig er der også fokus på udvikling af innovative digitale løsninger med muligheder for danske virksomheder indenfor cloudteknologi. "Solen skinner igen på Sydeuropa" som der står på forsiden af Eksportfokus.

Vi mener ikke, at man kan ignorere disse fakta, som betyder noget for Danmarks eksportmuligheder og vækst.

Derudover skal det understreges, at sprogfag generelt giver helt konkrete, anvendelige færdigheder og kompetencer, og i øvrigt, på lige fod med matematik, er med til at udvikle og styrke unge menneskers kompetencer i abstrakt, logisk og

systematisk tænkning – ikke mindst det italienske sprog, der er vokset direkte ud af latin.

Endelig skal det understreges, at italiensk i endnu højere grad end andre sprog styrker de unges almene dannelse: italienskundervisning giver viden om sprog og kultur, og dermed ikke alene Italiens, men hele Europas fælles historie og dermed fælles identitet, som fødes i renæssancens Italien. Faget er med til at styrke erkendelsen af de grundværdier, der er fælles for den vestlige verdens befolkninger.

I modsætning til andre humanistiske fag er der ingen nævneværdig arbejdsløshed blandt universitetskandidater fra italiensk hvilket også gælder de øvrige europæiske sprogfag (engelsk, fransk, tysk, spansk).

Italiensk er allerede et veletableret og velfungerende fag på 22 danske gymnasier med ca. 1100 elever. Overalt indgår faget i tværfaglige projekter med virksomheder i både Danmark og Italien, med folkeskoler og universiteter, ligesom der er en lang tradition for samarbejde med den Italienske Ambassade og Det Italienske Kulturinstitut.

En nylig elevundersøgelse viser, at de elever, der vælger italiensk i gymnasiet er meget motiverede og målrettede, og har en klar idé om, hvad de skal bruge italiensk til i deres fremtid. I mange tilfælde har de aktivt fravalgt tysk eller fransk, fordi de har haft dårlige erfaringer i folkeskolen og har brug for at starte på en frisk. Mange finder det motiverende, at de lærer noget, som ikke alle kan. I modsætning til mange andre ikke-europæiske sprog har begyndere en reel mulighed for at lære italiensk på kort tid. Vi vil slutte af med citater fra undersøgelsen:

Elevcitater fra undersøgelse:

- *Jeg kunne godt tænke mig at være nyhedskorrespondent,*
- *Man får et godt blik for andre sprog end engelsk og dansk.*
- *Jeg vil bruge det inden for handel og kommunikation. Italienerne kan ikke så godt engelsk*
- *Jeg vil være ingeniør og så åbner det flere muligheder for job*
- *Italiensk er der ikke så mange der snakker, så det bliver mere værdifuldt*
- *Jeg vil gerne arbejde med noget inden for mode, salg og markedsføring; studier inden for det fag er rigtig godt i Italien*
- *Der er mange italienere, som ikke snakker engelsk, så i forretningsanliggender er det en god idé*
- *Jeg overvejer at blive sprogofficer*
- *Jeg synes det er fantastisk at have mulighed for at vælge nogle sprog, der ikke er tysk og fransk. Det er en af de ting, der viser hvordan Danmark kan arbejde internationalt. Et lille land kan have stor indflydelse. ... Måske kunne jeg ende med*

at blive international koordinator og det er bare fedt at kunne repræsentere Danmark og kommunikere med andre.

- *Jeg kunne godt overveje at læse videre på italiensk, for så at kunne være en del af en virksomhed, som handlede med Italien*

Vi håber, at man i Børne- og Undervisningsudvalget vil tage højde for ovennævnte indvendinger og arbejde for en ændring af teksten i udspillet til den nye gymnasiereform således at begynderprog som italiensk ikke forsvinder fra den danske gymnasieskole.

Venlige hilsner

Bestyrelsen for Italiensklærerforeningen

Gitte Leonessi (Esbjerg Gymnasium), Pia Ohrt (Frederiksberg Gymnasium), Martin Kvist Petersen (Viborg Gymnasium), Mia Husted Hamborg (Ålborghus Gymnasium), Pia Schwarz Lausten (Københavns Universitet)